

Het PAROOL

Mauritshuis
weer open
**Juwelen-
kist van
Den Haag**

10

**Moestuin is
geen
pensioen**

PS4

**Vijf sterren
voor Roest**

PS13

OPGERICHT IN HET OORLOGSJAAR 1940 - 74STE JAARGANG NR 21.371

Steekpartij Zwaargewonde is mede-eigenaar, dode was vaste klant bij zaak in West

Drama in goudhandel

PAUL VUGTS

AMSTERDAM - De man die is overleden na de steekpartij gisteren in goudhandel Goudspeurders in de De Clercqstraat in West, is een 49-jarige Amsterdammer. Hij was een vaste klant.

Het is nog onduidelijk waarom hij en de 27-jarige mede-eigenaar van de zaak ruzie kregen en wat is gebeurd.

De goudhandelaar, die met een vleesvork in de borst was gestoken, is na meerdere spoedoperaties buiten levensgevaar. Zijn toestand is stabiel. De recherche hoopt hem vandaag te verhoren. Net zoals zijn broer en hun compagnon is hij geboren in Irak en opgegroeid in Amsterdam.

De andere man lijkt door de goudhandelaraar te zijn gestoken met een slagersmes. Hij overleed om de hoek, in de Elisabeth Wolffstraat.

Goudspeurders heeft vestigingen in Almere, Utrecht en Amsterdam. De onderneming koopt goud, zilver en sieraden in. Onlangs deed de recherche onderzoek naar mogelijke illegale

**Vleesvork en slagersmes
gebruikt bij vechtpartij
in juwelierszaak**

le goudhandel en witwassen door Goudspeurders, maar die zaak is in 2013 geseponneerd. De gewonde man was geen verdachte in dat onderzoek.

Vanmorgen sprak hij zijn advocaat, later op de dag hoopt de recherche hem te ondervragen. Behalve de twee mannen was waarschijnlijk niemand in de winkel tijdens de steekpartij. De politie zoekt nog getuigen die iets relevant zagen of wisten.

In de winkel hangen camera's, maar het is nog onduidelijk of die de steekpartij hebben opgenomen. De recherche heeft bij andere winkeliers ook camerabeelden opgevraagd.

"Wij gaan uit van een overval, maar de politie moet goed uitzoeken wat is gebeurd," zegt Sidney Smeets, advocaat van de goudhandelaar. "Wij zijn ervan overtuigd dat zal blijken dat onze cliënt niet strafbaar heeft gehandeld." Het zou dan gaan om noodweer of noodweerdereces (doorgeschoten zelfverdediging).

Pagina 2: 'Laat ze hier ingrijpen'

De man die later zal overlijden, wordt behandeld in de Elisabeth Wolffstraat.

FOTO EVERT ELZINGA/ANP

Brazilië
WK 2014

Spannend geeft punten

9 Louis
van Gaal

Wat verschrikkelijk dat we tegen Chili maar 36 procent balbezit hadden. De tijd dat we tachtig procent balbezit hadden, weet ik nog goed. Tegen

Italië in juni 2000, halve finale EK in de Arena: misschien hadden we wel negentig procent balbezit. Jeminee wat speelden we de wisselpass over de hele, van de ene naar de andere vleugelbezetting. De Italianen konden er alleen maar naar kijken: wat kunnen zij dat goed, scuola Olandese, zag je ze bewonderend denken. Ze hadden geen diepe vleugelspitsen zoals wij: Zenden en Overmars. Bij ons speelden toppers als Bergkamp, Kluyvert, Davids en Cocu. Technisch volmaakt stiftten zij elkaar de tachtig procent balbezit in de voeten. Helaas won Italië met tien man na penalty's. De bal op de stip leggen en hem erin knallen was hun enige, schamele balbezit.

Uitslagen

Ver. Staten - Duitsland	0-1	(G)
Portugal - Ghana	2-1	(G)
Zuid-Korea - België	0-1	(H)
Algerije - Rusland	1-1	(H)

Programma

Morgen	
18.00 uur	Brazilië - Chili
22.00 uur	Colombia - Uruguay
Zondag	
18.00 uur	Nederland - Mexico
22.00 uur	Costa Rica - Griekenland

ADVERTENTIE

**DE NIEUWE
HERMAN KOCH**

"Niet alleen spannend, maar ook regelmatig goed voor een schaterlach."
★★★★
Het Parool
ambo|anthos

Een parel uit de Gouden Eeuw

Na een verbouwing van twee jaar wordt het Mauritshuis in Den Haag vandaag heropend door koning Willem-Alexander. Het aantal vierkante meters werd verdubbeld, maar het museum blijft een juwelencistje vol meesterwerken.

KEES KEMER

Een geheel nieuwe ondergrondse entree met veel glas zorgt voor een snelle verbinding tussen de nieuwbouw (foto'tjes links onder, inclusief nieuwe exparuimte) en het

oude pand met de vaste collectie (rechts). FOTO'S ANIP/AP

MUSEUM UITBREIDING HET MAURITSHUIS

Architect Hans van Heeswijk
Kosten 30 miljoen euro

★★★★☆

Ogenschijnlijk heeft de tijd hier stilgestaan. Op oude schilderijen ziet het Mauritshuis er precies zo uit als nu. Een sober, statig pand aan de Hofvijver in Den Haag. Het torentje van de minister-president kun je vanuit het museum bijna aanraken, zo dichtbij is het. Kleine verschillen zijn er ook. Waar vroeger koetsen af en aan kwamen rijden, fietsen nu Kamerleden door de Grenadierspoort.

Toch is er meer veranderd dan je op het eerste gezicht zou denken. Het Mauritshuis, dat vanaf morgen weer voor gewone bezoekers open is, is de afgelopen jaren van top tot teen verbouwd, gerestaureerd en uitgebreid. Verscholen onder het voorplein is een ruime foyer verzezen die onder de straat doorloopt tot onder het buurpand, Plein 26. Dat gebouw in art-decostijl werd in 1931 voltooid als sociëteitsgebouw. Later werd jaren verhuurd aan een uitgeverij. In deze nieuwe vleugel is ruimte voor tijdelijke tentoonstellingen, educatie, de museumwinkel, een brasserie en kantoren.

Architect Hans van Heeswijk tekende eerder voor de verbouwing van de Hermitage in Amsterdam, ook een zeventiende-eeuws pand in een vergelijkbare sobere, classicistische stijl. Hij bedacht een

oplossing volgens een beproefd recept: leid de bezoeker via een brede trap en een ronde glazen lift naar een ondergrondse entreehal, die de verbinding vormt tussen het collectiegebouw en de nieuwe vleugel. In het Atrium is alles ruim, strak en eigentijds, terwijl het historische gebouw juist extra historisch is geworden.

Die oplossing werd voor het eerst succesvol toegepast in het Louvre, waar een glazen piramide toegang biedt aan een ondergronds atrium. Het Rijksmuseum kreeg een vergelijkbare entree. En ook in Den Haag werkt de oplossing uitstekend. Enige nadeel, waar wel meer Nederlandse musea mee kampen: de ingang van het museum is nauwelijks als zodanig zichtbaar. De oude voordeur van het museum was al jaren afgesloten en blijft dat ook.

Vanuit het atrium kun je naar de vaste collectie in het zeventiende-eeuwse gebouw gaan, of naar de nieuwe uitbreiding, die aan de overkant van de straat ligt. Mooi detail: door de grote ramen blijkt die straat vanaf het atrium duidelijk zichtbaar. De bezoeker wordt naar een ondergrondse ruimte gevoerd, maar zal zich niet snel gedesoriënteerd voelen.

Wie de lift neemt, komt precies achter de oorspronkelijke voordeur het gebouw binnen. De glazen liftkoker in de entreehal is een van de weinige hedendaagse elementen in het gebouw. Of liever gezegd: het huis. Want de renovatie van het gebouw stond in het teken van terugbrengen naar de huiselijke sfeer.

Het museum was immers van 1634 tot 1644 gebouwd als stadspaleis voor graaf Johan Maurits van Nassau-Siegen (1604-1679). Als gouverneur

van de West-Indische Compagnie in Brazilië kon hij de bouw niet zelf volgen. Gelukkig hield buurman Constantijn Huygens een oogje in het zeil.

Het was ook Huygens die de opdrachtgever in contact bracht met de architect, Jacob van Campen, nu vooral bekend van het latere stadhuis op de Dam in Amsterdam.

Vanaf 1822 werd het Mauritshuis een museum, dat gevuld werd met tweehonderd schilderijen van koning Willem I. Dat aantal is nu vier keer zo groot, wat nog steeds vrij bescheiden is. Toch heeft het Mauritshuis, net als het Rijksmuseum, werk van alle grote Hollandse schilders uit de zeventiende eeuw.

Een miljoenenpubliek zal het Mauritshuis nooit trekken. Dat is alleen al door de aard van het gebouw onmogelijk. Sommige doorgangen tussen de kamers zijn zo nauw dat je er niet met zijn tweeën naast elkaar kunt lopen. Het Mauritshuis wordt wel beschouwd als een juwelencistje onder de musea. Klein maar fijn wordt ook in de toekomst het devies.

Dat geldt ook voor de nieuwe tentoonstellingsruimte. Als je die vergelijkt met andere tentoonstellingsvleugels, paviljoens en badkuipen, valt deze een tikje tegen. Het trappenhuis dat toegang biedt aan de tentoonstelling, heeft prachtige art-decotrapleuningen en glas-in-loodramen. Maar de ruimte zelf is eigenlijk gewoon een witte doos van 175 vierkante meter. Dat kleine formaat verraadt dat het Mauritshuis ook hier niet uit is op blockbusters, met enorme bezoekersaantallen.

Terug naar het oude gebouw. Daar ademt alles nog steeds naar vroeger tijden, maar tegelijk is het hele interieur onder handen genomen. Zoals de

wandbespanning, die geel, groen en rood was. Het geel in de kleinere kabinetten heeft plaatsgemaakt voor blauw, wat de zalen optisch wat ruimer maakt. Men liet in Frankrijk een patroon in het zijde weven, dat gebaseerd is op een achttiende-eeuws patroon. Dezelfde stof is voor de gordijnen gebruikt, waarbij steeds wordt afgewisseld. Soms zit het patroon in de wandbespanning en zijn de gordijnen effen, in andere zalen is het andersom.

Ook de gevel is veranderd. Het natuursteen kreeg een gelige, zandstenen kleur en er kwamen vensters. De negentiende-eeuwse indeling met zes ramen per venster maakte plaats voor een eenvoudig kruis met vier ramen. Wel jammer dat het glas is getint om niet te veel licht door te laten, waardoor de gevel doods en ongenaakbaar is geworden.

Heel fraai is de restauratie van de Gouden Zaal, waar kachels eeuwenlang brandden en zo een grijze was op de wand- en plafondschilderingen achterlieten. In samenwerking met Shell is die viezigheid nu verdwenen. De restauratoren lieten één klein vierkantje in de hoek van een van de schilderijen onaangetroffen. Het tekenet bijna zwart af tegen de kleurenpracht eromheen.

Leuk: selfie met Meisje of Puttertje

Toen het Rijksmuseum jarenlang ging verbouwen, kwam het in een lastige spagaat terecht. Het museum wilde per se niet dichtgaan. De hoogtepunten bleven toegankelijk in de uitbouw, grote delen verdwenen naar het depot en een deel van de collectie ging op reis, voornamelijk naar diverse Nederlandse steden en Antwerpen. In Amsterdam probeerde men te doen alsof het *business as usual* was, met spectaculaire publiekstrekkers als de diamanten schedel van Damien Hirst.

Het Mauritshuis pakte het totaal anders aan. Tijdens de verbouwing en uitbreiding van het museum werden de hoogtepunten juist op reis gestuurd. Naar Tokio, Kobe, San Francisco, Atlanta, New York en Bologna. En met succes. In Tokio was al direct raak. De tentoonstelling met meesterwerken uit het Mauritshuis trok meer dan tienduizend bezoekers per dag en werd de best bezochte tentoonstelling van het jaar. In totaal kwamen meer dan 2,2 miljoen bezoekers op de reizende tentoonstelling af.

Met een rijke collectie aan oude meesters is het Mauritshuis een concurrent van het Amsterdamse Rijksmuseum, als is het een strijd van David tegen Goliath. Het Mauritshuis trok voor de verbouwing zo'n 200.000 bezoekers per jaar. Ter vergelijking: in het eerste jaar na de heropening bezochten 2,7 miljoen mensen het Rijksmuseum. Ook het Van Gogh Museum (1,4 miljoen) en het Stedelijk Museum (700.000) trekken meer publiek.

Door de verbouwing verwacht het Mauritshuis meer bezoekers, zo'n 25 procent, en het museum gaat uit van een groei naar 300.000 gasten per jaar, waarmee het alsnog een vuist, zij het een kleine, maakt tegen het Rijksmuseum.

Want de zegetocht van de collectie in het buitenland is niet de enige reden waarom sommige schilderijen nu extra beroemd zijn. Diverse boeken en films hebben daar ook aan bijgedragen. Absolute hoogtepunt is het *Meisje met de parel* van Vermeer, dat nu hét gezicht van het Mauritshuis is geworden. Op vlaggen, folders, in reclamecampagnes, op de website en de app: overal gebruikt het Mauritshuis het meisjesportret. 'De Mona Lisa van het noorden' prijkt op tal van spullen in de giftshop. T-shirts, doosjes pepermunt, brillenkokers, servetjes, de museumwinkel verkoopt zelfs een reiskoffer met de beeltenis van het meisje. Met als absolute gekkigheid: het meisje van Vermeer als badeendje, compleet met tulband en gultig snaveltje.

De populariteit van het schilderij heeft vooral een enorme vlucht genomen na de film *Girl with a pearl earring* (2003) van regisseur Peter Webber. Duizenden mensen die het schilderij nu zien, herkennen de smachtende blik van Scarlett Johansson. Maar er zijn meer publieksliefelingen. *Het puttertje* van Carel Fabritius hing altijd op een schotje bovenaan de trap van het Mauritshuis. Na terugkomst heeft het een eigen wand gekregen in een volwaardige zaal. Het schilderij kreeg een sterrenstatus dankzij de roman *The Goldfinch* van Donna Tartt, waar het op de kaft prijkt.

Ook dat is een beetje een traditie in het Mauritshuis. Nu is het *Meisje met de parel* het absolute hoogtepunt van de collectie, maar nog niet zo heel lang geleden was dat zonder twiifel *Gezicht op Delft* van diezelfde Vermeer. Ook dat schilderij dankt zijn roem voor een groot deel aan de literatuur. In een beroemde passage in *À la recherche du temps perdu* beschrijft Marcel Proust hoe de oudere schrijver Bergotte het doek van Vermeer bekijkt. En later wordt hij onwel, waarna hij sterft terwijl hij denkt aan een klein stukje gele muur in het schilderij.

Zo krijgt elke tijd zijn eigen publieksliefelingen en kan elke generatie zich opnieuw identificeren met steeds andere kunstwerken in de collectie van het Mauritshuis. Het wachten is nu op de vele selfies met Meisje of Puttertje. Want fotografieren is nu voor het eerst toegestaan in het museum en het Mauritshuis is natuurlijk ook voorzien van wifi.

